

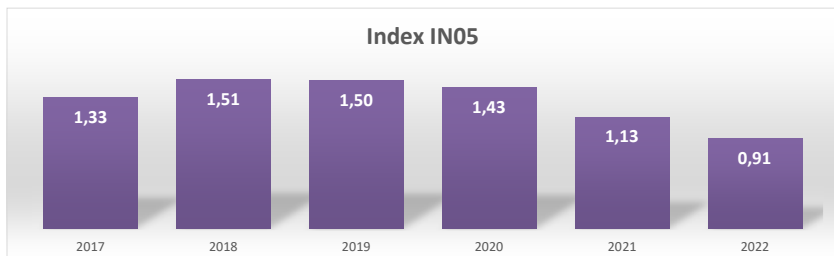
Index IN05

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A = aktiva / cizí kapitál	1,82	2,00	1,91	1,26	1,26	1,24
B = EBIT / nákladové úroky	7,14	9,00	9,00	9,00	4,32	2,39
C = EBIT / celková aktiva	0,06	0,08	0,07	0,07	0,08	0,04
D = tržby / celková aktiva	2,13	2,11	2,32	2,38	1,82	1,80
E = oběžná aktiva / krát. závazky	1,39	1,49	1,41	1,43	1,18	1,22
Výsledná hodnota IN05	1,33	1,51	1,50	1,43	1,13	0,91

IN05 > 1,6
0,9 < IN05 < 1,6
IN05 < 0,9

podnik tvoří hodnotu
šedá zóna nevyhraněných výsledků
podnik hodnotu netvoří (ničí)

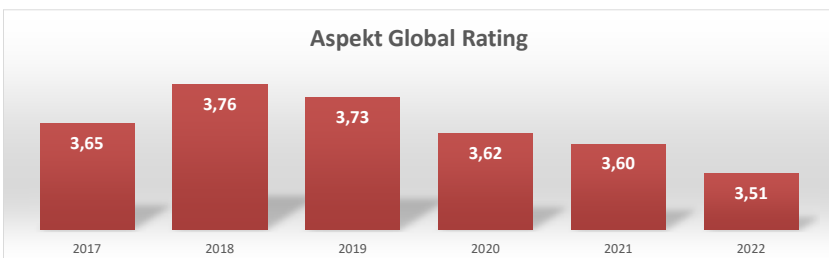
Aspekt Global Rating

$$AGR = A + B + C + D + E + F + G$$

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A - ukazatel provozní marže	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,06
B - ukazatel běžného ROE	0,14	0,16	0,15	0,36	0,43	0,25
C - ukazatel krytí odpisů	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
D - ukazatel krátkodobé likvidity	0,46	0,50	0,47	0,43	0,34	0,44
E - ukazatel vlastního financování	0,43	0,48	0,47	0,19	0,18	0,17
F - ukazatel provozní rentability aktiv	0,08	0,08	0,10	0,10	0,10	0,10
G - ukazatel využití aktiv	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Výsledný součet	3,65	3,76	3,73	3,62	3,60	3,51
Výsledná hodnota AGR	B	B	B	B	B	B

8,5 ≤ AGR
7 ≤ AGR < 8,5
5,75 ≤ AGR < 7
4,75 ≤ AGR < 5,75
4 ≤ AGR < 4,75
3,25 ≤ AGR < 4
2,5 ≤ AGR < 3,25
1,5 ≤ AGR < 2,5
AGR < 1,5

AAA Optimálně hospodařící subjekt blíží se "ideálnímu podniku"
AA Velmi dobře hospodařící subjekt se silným finančním zdravím
A Stablní a zdravý subjekt s minimálními rezervami v rentabilitě či likviditě
BBB Stablní průměrně hospodařící subjekt
BB Průměrně hospodařící subjekt, jehož finanční zdraví má poměrně jasné rezervy
B Subjekt s jasnými rezervami a problémy, které je třeba velmi dobře sledovat
CCC Podprůměrně hospodařící subjekt, jehož rentabilita i likvidita si vyžadují ozdravení
CC Představitel nezdavě hospodařícího subjektu s krátkodobými i dlouhodobými problémy
C Subjekt na pokraji bankrotu se značnými riziky a častými krizemi

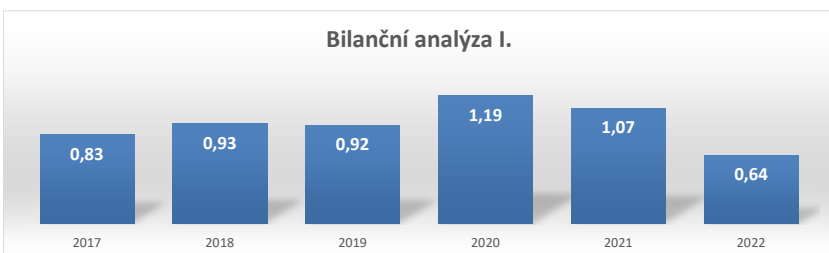
Bilanční analýza I. Rudolfa Douchy

$$C = (2 * S + 1 * A + 5 * R + 4 * L) / 12$$

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stabilita (S) = vlastní kapitál / stálá aktiva	1,85	1,78	1,78	0,69	0,49	0,41
Aktivita (A) = výkony / (2 * celková pasiva)	0,45	0,42	0,49	0,54	0,40	0,41
Rentabilita (R) = (8 * EAT) / vlastní kapitál	0,77	1,00	1,01	2,12	1,99	0,97
Likvidita (L) = (finanční majetek + pohledávky) / (2,1	0,48	0,54	0,48	0,45	0,39	0,39
Výsledná hodnota C	0,83	0,93	0,92	1,19	1,07	0,64

C > 1,0
0,5 ≤ C ≤ 1,0
C < 0,5

dobrá finanční situace podniku
šedá zóna (finanční situaci podniku nelze jednoznačně posoudit)
špatná finanční situace podniku (vážné problémy v hospodaření)

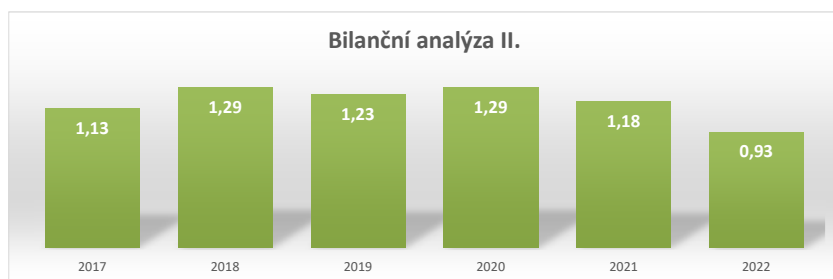
Bilanční analýza II. Rudolfa Douchy

$$C = (2 * S + 1 * A + 5 * R + 4 * L) / 12$$

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
S1 = vlastní kapitál / stálá aktiva	1,85	1,78	1,78	0,69	0,49	0,41
S2 = (vlastní kapitál / stálá aktiva) * 2	3,71	3,56	3,56	1,38	0,98	0,81
S3 = vlastní kapitál / cizí kapitál	0,79	0,96	0,89	0,24	0,23	0,21
S4 = celková aktiva / (krátkodobé závazky * 5)	0,37	0,41	0,39	0,40	0,38	0,42
S5 = celková aktiva / (zásoby * 15)	0,28	0,35	0,30	0,27	0,33	0,34
Ukazatel stability	1,30	1,31	1,29	0,56	0,46	0,42
A1 = (tržby / 2) / celková pasiva	1,06	1,06	1,16	1,19	0,91	0,90
A2 = (tržby / 4) / vlastní kapitál	1,22	1,10	1,24	3,16	2,54	2,69
A3 = (přidaná hodnota * 4) / tržby	0,84	0,85	0,83	0,82	0,85	0,84
Ukazatel aktivity	1,04	1,00	1,07	1,72	1,43	1,48
R1 = (10 * EAT) / přidaná hodnota	0,93	1,33	1,24	1,02	1,15	0,53
R2 = (8 * EAT) / vlastní kapitál	0,77	1,00	1,01	2,12	1,99	0,97
R3 = (20 * EAT) / celková pasiva	0,84	1,20	1,19	1,00	0,89	0,41
R4 = (40 * EAT) / (tržby + výkony)	0,79	1,13	1,02	0,83	0,97	0,45
R5 = (1,33 * provozní výsledek hospodaření) / (provozní výsledek hospodaření)	1,31	1,02	1,23	1,34	1,62	3,63
Ukazatel rentability	0,85	1,12	1,11	1,46	1,44	0,86
L1 = (2 * finanční majetek) / krátkodobé závazky	2,07	2,36	2,08	1,96	1,70	1,71
L2 = (finanční majetek + pohledávky) / krátkodobé závazky	1,03	1,18	1,04	0,98	0,85	0,85
L3 = (oběžná aktiva / krátkodobé závazky) / 2,5	0,56	0,60	0,57	0,57	0,47	0,49
L4 = (pracovní kapitál / celková pasiva) * 3,33	2,67	2,54	2,53	2,44	2,16	1,99
Ukazatel likvidity	1,40	1,56	1,40	1,33	1,15	1,15
Výsledná hodnota C	1,13	1,29	1,23	1,29	1,18	0,93

C > 1,0
 0,5 ≤ C ≤ 1,0
 C < 0,5
 C < 0,0

dobrá finanční situace podniku
 šedá zóna (finanční situaci podniku nelze jednoznačně posoudit)
 problémy ve finanční situaci a hospodaření podniku
 signál značných problémů

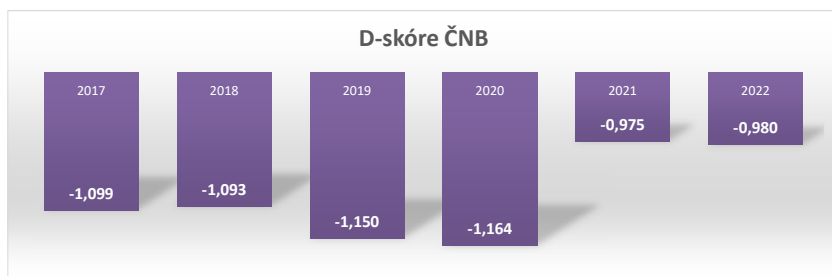
D-skóre ČNB

$$D = -0,46 + 0,019 * D(1) + 0,026 * D(2) - 0,028 * D(3) - 0,015 * D(4) + 0,02 * D(5) - 0,018 * D(6) - 0,023 * D(7) - 0,01 * D(8) - 0,301 * D(9) + 0,015 * D(10) + 0,003 * D(11)$$

Ukazatel	2017	2018	2019	2020	2021	2022
D(1) = DHM / aktiva	0,191	0,227	0,234	0,235	0,318	0,378
D(2) = dlouhodobé pohledávky / aktiva	0,076	0,068	0,081	0,087	0,064	0,042
D(3) = rezervy / aktiva	0,002	0,007	0,002	0,008	0,005	0,006
D(4) = dlouhodobé závazky / pasiva	0,003	0,010	0,006	0,289	0,261	0,330
D(5) = krátkodobé závazky / pasiva	0,545	0,484	0,517	0,496	0,526	0,473
D(6) = tržby / výnosy	0,958	0,971	0,979	0,972	0,980	0,951
D(7) = odpisy / výnosy	0,015	0,012	0,015	0,015	0,014	0,020
D(8) = EAT / tržby	0,020	0,028	0,026	0,021	0,024	0,011
D(9) = výnosy / aktiva	2,221	2,179	2,372	2,452	1,855	1,897
D(10) = (cizí zdroje + ostatní pasiva) / aktiva	0,565	0,520	0,531	0,811	0,821	0,833
D(11) = (cizí zdroje + ost. pasiva) / (EAT + odpisy)	7,486	6,043	5,652	9,423	11,673	14,480
Výsledná hodnota D	-1,099	-1,093	-1,150	-1,164	-0,975	-0,980

D < -0,365
 -0,365 < D < 1,614
 D > 1,614

bonitní klient, standardní závazky
 šedá zóna, je třeba provést další analýzu
 rizikový klient, problematické závazky

Index IN05

Index IN05 je souhrnný index pro hodnocení finančního zdraví společnosti prostřednictvím jediného čísla. Kromě hodnocení faktu, zda společnost v blízké době zkrachuje či nikoliv, se však index IN05 zabývá i tím, jestli vytváří pro své vlastníky také nějakou hodnotu. Index IN05 se skládá z několika dílčích součástí - ukazatelů, které se zabývají specifickými oblastmi finančního řízení společnosti. Klíčem k celkovému hodnocení firmy je pak vhodné nastavení vah těchto ukazatelů.

Autoři indexu prozkoumali úspěšnost v zařazení podniků i podrobněji. Jedním z podrobnějších hodnocení, a to hodnocení pro střední podniky, bylo následující:

- Index IN05 správně zařadil 83 % podniků tvořících hodnotu a 78 % podniků spějících k bankrotu, přičemž průměrná úspěšnost správného zařazení činí 81 %.
- Do opačné (nesprávné) skupiny podniků zařadil index pouhé 2 % podniků tvořících hodnotu a 9 % podniků mířících k bankrotu.
- Pokud index zařadil podnik do šedé zóny, nebylo to počítáno ani jako úspěšné ani jako neúspěšné zařazení.

Index IN05 dosáhl už krátce po svém vzniku poměrně širokého využití mezi podniky a zařadil se jako rovnocenný partner po bok zahraničních bonitních a bankrotních indexů používaných v České republice.

Přednosti indexu

- Jednoduchost výpočtu
- Pracuje s veřejně dostupnými informacemi
- Lze použít pro podniky neobchodované i obchodované na burze
- Zohledňuje podnikovou výnosnost i riziko
- Jasná interpretace výsledků, lze porovnávat podniky mezi sebou na základě hodnoty indexu, hodnota určuje umístění podniku v žebříčku podniků
- Byl sestaven na datech českých podniků, zohledňuje specifika českého trhu
- Velmi dobrá vypovídací schopnost pro průmyslové podniky zejména střední a velké velikosti

Omezení indexu

- Dobrá vypovídací schopnost jen pro průmyslové podniky
- Hodnotí výkonnost podniku, avšak neřeší, jak bylo výkonnosti dosaženo
- Lze počítat jen v ročním časovém horizontu, index pracuje s ročními daty (z finanční uzávěrky)
- Zobrazuje současný stav, či blízkou budoucnost, nelze vztáhnout dlouhodobému pohledu na podnik
- Vhodné použít jen jako doplněk podnikového řízení, nezajišťuje komplexní pohled na podnik

A = Aktiva / Cizí zdroje

Tento ukazatel říká, jaká část veškerého majetku firmy (aktiv) potažmo všech zdrojů firmy (pasiv) je tvořena cizími zdroji. V praxi nám tedy říká to, jakou míru rizika a finanční zainteresovanosti nesou vlastníci firmy.

Na tento ukazatel se přitom dá dívat dvěma způsoby - čím větší finanční zainteresovanost ve firmě vlastníci mají, tím větší je jejich zájem, aby firma nezkrachovala. Na druhou stranu, pokud firma využívá jen málo cizích zdrojů, je finanční páka malá a může méně vydělat.

Velký problém s tímto ukazatelem zcela zjevně nastává také v okamžiku, kdy se cizí zdroje limitně blíží nule (typicky u firem bez bankovních úvěrů, kde jsou cizí zdroje tvořeny jen krátkodobými závazky vůči zaměstnancům (nevyplacené mzdy) a státu (neodvedené zálohy na daň, sociální a zdravotní pojištění)). Na druhou stranu je zjevné, že na začínající firmy bez bankovních úvěrů a dlouhodobých cizích zdrojů index IN05 nemusí zrovna dvakrát dobře fungovat.

Pro univerzálnější nasazení indexu IN05 je proto vhodné i u ukazatele A zvolit maximální hodnotu, kterou by ukazatel neměl přesáhnout. Autoři sice takovou hodnotu nedoporučují, ale pokud u ukazatele B se osvědčila jako maximum hodnota 9, lze porovnáním vah ukazatel A a B dospět k názoru,

že pro ukazatel A by jako vhodné maximum měla být volena hodnota 2,78. Při váze tohoto ukazatele 0,13 se však méně extrémní případy podaří často srovnat.

B = EBIT / Nákladové úroky

Tento ukazatel dává do poměru EBIT a nákladové úroky. Nákladové úroky podle definici ČSÚ představují platební povinnost z titulu úroků vůči bankám, dodavatelům, v případě půjček, finančních operací. Nepatří sem úroky, pokud se zahrnují přímo do pořizovací ceny nehmotného a hmotného investičního majetku.

Pokud tedy dáme do souvislosti nákladové úroky s EBIT, de facto se tím snažíme zjistit, jak velký podíl tyto úroky na EBIT tvoří neboli také jak vysoké úroky nám naši věřitelé dávají v poměru k tomu, kolik naše firma vlastně vydělává. A právě tento poměr už může vypovídat něco o naší ekonomické a vyjednávací síle vůči věřitelům i o naší schopnosti přežít ve špatných dobách.

Při výpočtu hodnoty indexu je vhodné ukazatel úrokového krytí (EBIT/Ú) omezit číslicí 9. Pokud by se úroky blížily nulové hodnotě, tento ukazatel by hodnotu indexu velmi zkreslil, neboť by výrazně převážil nad ostatními ukazateli.

V indexu IN05 je váha tohoto ukazatele velice nízká, konkrétně 0,04.

C = EBIT / Aktiva

Ukazatel rentability aktiv ukazuje, do jaké míry se daří společnosti z dostupných aktiv (respektive pasiv) generovat zisk. ROA vypovídá o míře zhodnocení aktiv firmy. Ukazuje, jaký zisk vygeneruje majetek vázaný na podnikání, lze z něj vyčíst i to, jaký potenciál ziskovosti majetek, který firma k podnikání využívá, má. Rentabilita aktiv se může být také označena jako produkční síla. Důležité je to, zda firma dokáže svůj majetek efektivně využít. Čím větší je ROA, tím lépe pro firmu. ROA přitom hraje při jeho výpočtu vůbec nejnvýznamnější roli.

Tento ukazatel v IN05 drží standardní 3,97. Z pohledu indexu IN05 je váha ROA o jeden až dva řády vyšší než váha zbylých ukazatelů.

D = Tržby / Aktiva

Tento ukazatel říká, kolik prostředků je firma ročně schopna vygenerovat ze zdrojů, které má k dispozici. Měří efektivitu, s jakou je podnik schopen využívat svá aktiva (tedy veškeré prostředky) pro podnikání. Minimálně by měla být hodnota obratu aktiv na úrovni 1. Čím je hodnota vyšší, tím lépe firma své zdroje využívá. Pokud má podnik nízkou hodnotu tohoto ukazatele, tak to znamená, že má neúměrnou majetkovou vybavenost a neefektivně jí také využívá. Pokud výsledek vykazuje zhoršující se trend nebo vychází méně než je obvyklý oborový průměr, podnik by měl buď zvýšit tržby, nebo zvážít odprodání některých aktiv.

U indexu IN05 má tento ukazatel váhu 0,21.

E = Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky

Tento ukazatel je de facto pouze upravenou běžnou likviditou. Ta však ve jmenovateli počítá pouze s krátkodobými závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci opomíjí. Nicméně i tento ukazatel nám říká, kolikrát je společnost schopna uspokojit pohledávky svých věřitelů tím, že všechna svoje oběžná aktiva přemění v peněžní prostředky.

Doporučená hodnota běžné likvidity je 1,8 až 2,5, případně pro průmyslové podniky může být jako spodní hranice uvažována 1,5. V indexu IN05 nicméně hraje tento ukazatel poměrně nevýznamnou roli a jeho váha je 0,09.

Index IN05 a jeho hodnoty

Index IN05 na základě výsledné hodnoty dělí firmu do těchto kategorií. Hranice indexu IN05 jsou nastaveny následovně - dolní hranicí je 0,90 a horní 1,60.

- Na základě provedeného průzkumu firmy, u nichž je index IN05 pod minimální hodnotou s 97 % pravděpodobností spějí k bankrotu a se 76 % pravděpodobností nebudou vytvářet hodnotu.
- Firmy s indexem IN05 v rozmezí 0,9 až 1,6 mají 50 % pravděpodobnost, že zkrachují, nicméně se 70 % pravděpodobností budou tvořit hodnotu.
- Firmy nad horní hranicí pak s 92 % pravděpodobností nezkrachují a s 95 % pravděpodobností budou vytvářet hodnotu.

Index IN05 dosáhl už krátce po svém vzniku poměrně širokého využití mezi podniky a zařadil se jako rovnocenný partner po bok zahraničních bonitních a bankrotních indexů používaných v České republice.

$$IN05 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,97 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

A = aktiva / cizí kapitál

B = EBIT / nákladové úroky

C = EBIT / celková aktiva

D = tržby / celková aktiva

E = oběžná aktiva / krátkodobé závazky

Výsledná kvalifikace firmy se provede podle následující tabulky:

IN05 > 1,6	Podnik tvoří hodnotu
0,9 < IN01 < 1,6	Šedá zóna nevyhraněných výsledků
IN05 < 0,9	Podnik hodnotu netvoří (ničí)

Aspekt Global Rating

Aspekt Global Rating je produktem dříve české společnosti Aspekt, která je v současné době součástí skupiny Creditinfo (poskytování finančních a kreditních informací). Model byl zkonstruován záměrně pro analýzu finanční situace českých společností v podmínkách české ekonomiky. Aspekt Global Rating pracuje ve svém výpočtu se sedmi vybranými poměrovými ukazateli, prostřednictvím kterých jsou hodnoceny jednotlivé oblasti finanční situace podniku, a to: rentabilita, zadluženost, aktivita, likvidita a produktivita.

Ratingová známka je přidělena analyzovanému podniku na základě součtu všech sedmi výsledných hodnot poměrových ukazatelů. Při hodnocení je využíváno devítibodové stupnice, kde jsou jednotlivé stupně označeny písmeny.

Metodika Aspekt Global Rating je postavena na základní filozofii hledání „optimálního“ podniku. Východiskem jsou účetní data dostupná z rozvahy a výkazu zisku a ztráty společnosti za příslušná období, k nimž se rating stanovuje. Nosnými prvky Aspekt Global Rating jsou ukazatele, váhové koeficienty, limitní hodnoty a hodnotící škála. Aspekt Global Rating je sestaven ze 7 ukazatelů, které obsahují 20 položek z rozvahy a výsledovky, které jsou vzájemně závislé i nezávislé, přičemž snahou je, aby výsledky byly co nejméně ovlivňovány odvětvovou růzností jednotlivých zkoumaných podniků.

Model reaguje nejcitlivěji na změnu odpisů, protože při výpočtu jsou použity celkem čtyřikrát. Jejich vliv je ovšem negativní, při poklesu jejich hodnoty o polovinu, roste výsledná hodnota o 79 %. Další významná vstupní veličina je provozní výsledek hospodaření, ten ovšem výslednou hodnotu ovlivňuje pozitivně. Jestliže se provozní výsledek hospodaření změní o 50 %, změna se projeví v hodnotě indexu o 40 %.

Středně významnou položkou jsou celková aktiva podniku, která mají stejně jako odpisy negativní vliv na výslednou hodnotu. Další středně významnou položkou jsou tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které mají pozitivní vliv na výslednou hodnotu.

Další proměnné krátkodobé závazky, krátkodobé pohledávky, finanční majetek, vlastní kapitál a výsledek hospodaření běžného období již výsledek ovlivňují minimálně.

AGR je složen ze 7 ukazatelů, které obsahují 20 položek z účetních výkazů, které jsou na sobě nezávislé i závislé. Snahou tohoto ukazatele je minimalizovat vliv různosti odvětví na výsledky hodnoceného podniku. Model Aspekt Global Rating se zaměřuje zejména na provozní část hospodaření podniku, která zároveň bývá tou nejvýznamnější.

Aspekt Global Rating se odlišuje od bonitních a bankrotních modelů tím, že každému ukazateli je dána horní i dolní mez, zabraňující extrémním hodnotám, které by mohly ovlivnit výsledek.

Poznámka: přestože se u AGR používá slovo rating, nelze výsledek AGR brát jako ratingové hodnocení společnosti. V případě metody AGR se jedná o jednodušší hodnocení - scoring. Scoring zpracovává kvantitativní výsledky, zejména z účetních dat. Rating počítá i s kvalitativními ukazateli, jako je okolní prostředí, územní lokace, kvalita managementu, délka fungování firmy na trhu, konkurenci, apod.

Pojmy scoring, ranking či benchmarking jsou názvy pro další užívané hodnotící metody. V praxi se ovšem tyto metody často neprávem označují za rating. Vzhledem ke své podobnosti dochází často k záměně. Pro zjednodušení lze scoring, ranking a benchmarking označit názvem scoringové metody. Scoring je běžný např. při posuzování úvěrové bonity klienta a se scoringovými modely pracuje většina bank v rámci řízení rizika.

Vyhodnocení ukazatelů

Odborná literatura sice uvádí doporučené hodnoty pro jednotlivé ukazatele, autoři ale varují před neuváženým posuzováním těchto hodnot. Každý podnik je specifický a je potřeba jej posuzovat individuálně. Je také nutné zohledňovat, čím se podnik zabývá a do jakého odvětví spadá. Mnozí autoři v této souvislosti zmiňují metodu benchmarkingu. Pomocí této metody podnik pozná svou současnou pozici a identifikuje oblasti pro zlepšení a pro posílení své pozice do budoucna.

Podle mnohých autorů samotné výsledky finanční analýzy nemají velkou vypovídací hodnotu o výkonnosti podniku, a proto doporučují stav a vývoj ukazatelů porovnat s prostředím, ve kterém podnik působí. Jako nejčastější způsob uvádějí porovnání podniku s odvětvím. Při definování odvětví ale mohou nastat problémy. Je zapotřebí rozhodnout, které podniky budou do odvětví zařazeny a z jakých dat budou ukazatele počítány (suma všech podniků, průměr, medián, ...).

Místo porovnání s odvětvím se doporučuje porovnat výsledky s konkrétními podniky z odvětví. Je potřeba říci, že různé postupy mohou přinést různé výsledky.

Výpočet hodnoty AGR má tvar:

$$\text{AGR} = \text{A} + \text{B} + \text{C} + \text{D} + \text{E} + \text{F} + \text{G}$$

Index se skládá ze součtu celkem sedmi ukazatelů, jejichž výpočet ukazuje níže uvedená tabulka:

■ A - ukazatel provozní marže

(provozní výsledek hospodaření + odpisy) / tržby za prodej zboží, výrobků a služeb

První ukazatel sděluje rentabilitu provozních aktiv podniku. Výsledkem je procentní podíl hrubého provozního výsledku hospodaření a tržeb z uskutečněných prodejů výrobků, zboží a služeb. Mez, od které se podnik začleňuje mezi nadprůměrné podniky, je 35 %.

■ B - ukazatel běžného ROE

ROE = výsledek hospodaření za běžné období / vlastní kapitál

ROE neboli rentabilita vlastního kapitálu nám říká, jak výnosný je kapitál, který patří vlastníků podniku. Vypočítá se podílem výsledku hospodaření běžného účetního období a vlastního kapitálu.

■ C - ukazatel krytí odpisů

(provozní výsledek hospodaření + odpisy) / odpisy

Ukazatel krytí odpisů ukazuje, jak podnik umí vydělat peníze na náklady, které jsou sloučené s investicemi. Aby byl podnik v dlouhodobém měřítku úspěšný, musí splnit tuhle podmínku.

■ D - ukazatel krátkodobé likvidity

(krátkodobý finanční majetek + (krátkodobé pohledávky * 0,7)) / (krátkodobé závazky + krátkodobé bankovní úvěry a finanční výpomoci)

Pohotová likvidita hodnotí finanční stabilitu z krátkodobého hlediska.

■ E - ukazatel vlastního financování

vlastní kapitál / pasiva celkem

Ukazatel vlastního financování znamená, jak je podnik vybaven vlastním kapitálem. Tento ukazatel hodnotí finanční stabilitu z dlouhodobého hlediska. Vlastní kapitál je levnější financovat ze zdrojů cizích, než ze zdrojů vlastních.

■ F - ukazatel provozní rentability aktiv

ROA = (provozní výsledek hospodaření + odpisy) / aktiva celkem

Provozní rentabilita aktiv znamená výnosnost provozních aktiv. Znázorňuje, kolik peněz umí vydělat aktiva, která jsou v podniku, z hlavní činnosti daného podniku.

■ G - ukazatel využití aktiv

tržby za prodej zboží, výrobků a služeb / aktiva celkem

Ukazatelem obrát celkových aktiv můžeme zjistit, kolikrát se aktiva obrátí v tržbách podniku za rok.

Výsledná kvalifikace firmy se provede podle následující tabulky:

	Rating	Komentář k ratingu
$8,5 \leq \text{AGR}$	AAA	Optimálně hospodařící subjekt blížící se "ideálnímu podniku"
$7 \leq \text{AGR} < 8,5$	AA	Velmi dobře hospodařící subjekt se silným finančním zdravím
$5,75 \leq \text{AGR} < 7$	A	Stabilní a zdravý subjekt s minimálními rezervami v rentabilitě či likviditě
$4,75 \leq \text{AGR} < 5,75$	BBB	Stabilní průměrně hospodařící subjekt
$4 \leq \text{AGR} < 4,75$	BB	Průměrně hospodařící subjekt, jehož finanční zdraví má jasné rezervy
$3,25 \leq \text{AGR} < 4$	B	Subjekt s jasnými rezervami a problémy, které je třeba dobře sledovat
$2,5 \leq \text{AGR} < 3,25$	CCC	Podprůměrně hospodař. subjekt, rentabilita i likvidita si vyžadují ozdravení
$1,5 \leq \text{AGR} < 2,5$	CC	Nezdravě hospodařící subjekt s krátkodobými i dlouhodobými problémy
$\text{AGR} < 1,5$	C	Subjekt na pokraji bankrotu se značnými riziky a častými krizemi

Každému ukazateli je dána dolní i horní mez, zabraňující extrémním hodnotám, které by mohly ovlivnit výsledek:

A - ukazatel provozní marže	-0,5	2
B - ukazatel běžného ROE	-0,5	2
C - ukazatel krytí odpisů	0	2
D - ukazatel krátkodobé likvidity	0	1
E - ukazatel vlastního financování	0	1,5
F - ukazatel provozní rentability aktiv	-0,3	1
G - ukazatel využití aktiv	0	0,5

Bilanční analýza I. Rudolfa Douchy

Soustava bilančních analýz byla sestavena v 90. letech českým finančním analytikem Rudolfem Douchou. Její konstrukce v podmínkách České republiky by měla vést ke spolehlivým výsledkům, aniž by docházelo k jejich zkreslení jiným ekonomickým prostředím. Model je možné využít v

jakémkoliv podniku nezávisle na oboru podnikání či jeho velikosti. Bilanční analýza I poskytuje analytikovi orientační pohled na situaci podniku, není tedy vhodná pro zásadní rozhodnutí a srovnávání v prostoru.

Tato úroveň analýzy je složena ze čtyř poměrových ukazatelů a jednoho celkového ukazatele.

- Ukazatel stability (S) = vlastní kapitál / stálá aktiva
- Ukazatel aktivity (A) = výkony / (2 * celková pasiva)
- Ukazatel rentability (R) = (8 * EAT) / vlastní kapitál
- Ukazatel likvidity (L) = (finanční majetek + pohledávky) / (2,17 * krátkodobé závazky)

Výsledný index se vypočítá následujícím způsobem:

$$C = (2 * S + 1 * A + 5 * R + 4 * L) / 12$$

Výsledný index se porovná s hodnotami následující tabulky:

C > 1,0	dobrá finanční situace podniku
0,5 ≤ C ≤ 1,0	šedá zóna (finanční situaci podniku nelze jednoznačně posoudit)
C < 0,5	špatná finanční situace podniku (vážné problémy v hospodaření)

Bilanční analýza II. Rudolfa Douchy

Bilanční analýzu II tvoří 17 ukazatelů, které hodnotí podnik v oblastech stability, aktivity, rentability a likvidity. V každé ze zmíněných oblastí jsou sledovány tři až pět poměrových ukazatelů, jejichž zvyšující se hodnota poukazuje na zlepšující se stav společnosti. Tato soustava ukazatelů je ve srovnání s první úrovní bilanční analýzy spolehlivější a zároveň detailnější.

Používá následující koeficienty:

- S1 = vlastní kapitál / stálá aktiva
- S2 = (vlastní kapitál / stálá aktiva) * 2
- S3 = vlastní kapitál / cizí kapitál
- S4 = celková aktiva / (krátkodobé závazky * 5)
- S5 = celková aktiva / (zásoby * 15)

Výsledek této skupiny ukazatelů se vypočítá: $S = (2 * S1 + S2 + S3 + S4 + 2 * S5) / 7$

- A1 = (tržby / 2) / celková pasiva
- A2 = (tržby / 4) / vlastní kapitál
- A3 = (přidaná hodnota * 4) / tržby

Výsledek této skupiny ukazatelů se vypočítá : $A = (A1 + A2 + A3) / 3$

- R1 = (10 * EAT) / přidaná hodnota
- R2 = (8 * EAT) / vlastní kapitál
- R3 = (20 * EAT) / celková pasiva
- R4 = (40 * EAT) / (tržby + výkony)

$$R5 = (1,33 * \text{provozní výsledek hospodaření}) / (\text{provozní VH} + \text{finanční VH} + \text{mimořádný VH})$$

Výsledek této skupiny ukazatelů se vypočítá: $R = (3 * R1 + 7 * R2 + 4 * R3 + 2 * R4 + R5) / 17$

$$L1 = (2 * \text{finanční majetek}) / \text{krátkodobé závazky}$$

$$L2 = (\text{finanční majetek} + \text{pohledávky}) / \text{krátkodobé závazky}$$

$$L3 = (\text{oběžná aktiva}) / \text{krátkodobé závazky} / 2,5$$

$$L4 = (\text{pracovní kapitál}) / \text{celková pasiva} * 3,33$$

Výsledek této skupiny ukazatelů se vypočítá: $L = (5 * L1 + 8 * L2 + 2 * L3 + L4) / 16$

Výsledný index se vypočítá následujícím způsobem:

$$C = (2 * S + 1 * A + 5 * R + 4 * L) / 12$$

Výsledný index se porovná s hodnotami následující tabulky:

$C > 1,0$	dobrá finanční situace podniku
$0,5 \leq C \leq 1,0$	šedá zóna
$C < 0,5$	problémy ve finanční situaci a hospodaření podniku
$C < 0,0$	signál značných problémů

D-skóre - Index České národní banky

Česká národní banka spolu s některými komerčními bankami vytvořila 11 poměrových ukazovatelů, pomocí kterých může hodnotit klienty na ty, které mají standardní závazky vůči bance a ty, jejichž závazky jsou rizikové až ztrátové.

Model zpracoval Institut ekonomie České národní banky za účelem zlepšení úvěrového portfolia českých bank, jimž bylo D-skóre určeno. Konstrukce modelu je inspirována Altmanovým modelem, je rozšířena o další ukazatele. Klienty hodnotí podle jejich závazku vůči bankám a obsahuje 11 poměrových ukazatelů. Model vychází z dat o klientech poskytnutých bankovními subjekty za roky 1993 až 1997.

Index D-skóre má následující tvar:

$$D = -0,46 + 0,019 * D(1) + 0,026 * D(2) - 0,028 * D(3) - 0,015 * D(4) + 0,02 * D(5) - 0,018 * D(6) - 0,023 * D(7) - 0,01 * D(8) - 0,301 * D(9) + 0,015 * D(10) + 0,003 * D(11)$$

kde:

D(1) = DHM / aktiva

D(2) = dlouhodobé pohledávky / aktiva

D(3) = rezervy / aktiva

D(4) = dlouhodobé závazky / pasiva

D(5) = krátkodobé závazky / pasiva

D(6) = tržby / výnosy

D(7) = odpisy / výnosy

$D(8) = \text{EAT} / \text{tržby}$

$D(9) = \text{výnosy} / \text{aktiva}$

$D(10) = (\text{cizí zdroje} + \text{ostatní pasiva}) / \text{aktiva}$

$D(11) = (\text{cizí zdroje} + \text{ostatní pasiva}) / (\text{EAT} + \text{odpisy})$

Následující tabulka udává zařazení podniků do tří skupin. Standardní závazky značí, že podnik splácí své závazky dle dohodnutých podmínek. Jestliže se podnik přiřadí do kategorie s problematickými závazky, podnik představuje pro banku ztrátový subjekt. Závazky mohou být nenávratné či návratné jen z části. Mezi uvedenými kategoriemi je šedá zóna.

Výsledné D-skóre se porovná s hodnotami následující tabulky:

$D < -0,365$	bonitní klient, standardní závazky
$-0,365 \leq D \leq 1,614$	šedá zóna, je třeba provést další analýzu
$D > 1,614$	rizikový klient, problematické závazky